

**ПРАВИЛНИК
О ПОЧЕТНОЈ АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА**

Бања Лука, децембар 2021. године

Агенција за високо образовање Републике Српске | Краља Петра I Карађорђевића 78, 78 000 Бања Лука,
Република Српска, БиХ | Тел. +387 51 922 081 | Факс + 387 51 922 080 | e-mail: info@avors.org | www.avors.org

На основу члана 13. став 8. Закона о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/20) и члана 25. став 2. тачка 10. Статута Агенције за високо образовање Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске, број: 103/20”), директор Агенције, доноси

**ПРАВИЛНИК
О ПОЧЕТНОЈ АКРЕДИТАЦИЈИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА**

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником се прописује поступак вањског вредновања у сврху почетне акредитације, начин утврђивања Листе рецензената, поступак формирања и начин рада Комисије рецензената, форма извјештаја и давање препоруке за издавање дозволе за рад.

Члан 2.

(1) Почетном акредитацијом ради стицања дозволе за рад за обављање дјелатности високог образовања утврђује се да ли високошколска установа, чланица универзитета и/или студијски програм испуњава Стандарде за почетну акредитацију високошколских установа и студијских програма (у даљем тексту: Стандарди за почетну акредитацију).

(2) Стандарди за почетну акредитацију садржани су у Прилогу 1 овог правилника и чине његов саставни дио (СТ-П АВОРС 01).

II ПОСЕБНИ ДИО

Члан 3.

(Поступак вањског вредновања у сврху почетне акредитације)

(1) Поступак вањског вредновања у сврху почетне акредитације покреће се достављањем, од стране Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: Министарство), уредног захтјева високошколске установе за издавање дозволе за рад са документацијом и претходно прибављеним позитивним мишљењем Савјета за високо образовање Републике Српске (у даљем тексту: Савјет) о елаборату високошколске установе.

(2) Захтјев садржи доказе о испуњености Стандарда за почетну акредитацију.

(3) Припрема документације за почетну акредитацију високошколских установа и студијских програма врши се у складу са Упутством за припрему документације за почетну акредитацију (УП-П АВОРС 01).

Члан 4.

(1) По пријему захтјева директор Агенције именује Координатора почетне акредитације (у даљем тексту: Координатор), који провјерава достављене доказе о испуњености Стандарда за почетну акредитацију и, по потреби, тражи додатне доказе од високошколске установе.

(2) Агенција и високошколска установа закључују уговор о вањском вредновању у сврху почетне акредитације којим се дефинише обим вањског вредновања, износ средстава за спровођење поступка, обавезе Агенције и високошколске установе у поступку вањског вредновања и рокови за поступање по захтјеву високошколске установе.

Члан 5.

(Комисије рецензената)

(1) Поступак вањског вредновања спроводи Комисија рецензената за вањско вредновање и давање препоруке о почетној акредитацији (у даљем тексту: Комисија рецензената).

(2) Комисија рецензената провјерава испуњеност захтјева Стандарда за почетну акредитацију и даје закључно стручно мишљење о исходу поступка вањског вредновања у сврху издавања дозволе за рад.

(3) Комисија рецензената се именује са Листе рецензената.

(4) Начин формирања и структуру Листе рецензената, те критеријуме за избор стручњака на Листу рецензената утврђује Управни одбор Агенције.

Члан 6.

(1) Комисија рецензената се састоји од најмање три члана, од којих је један из реда студената, један из реда привреде и праксе и остали из реда академске заједнице.

(2) У случају вањског вредновања студијског програма у сврху почетне акредитације, у Комисију рецензената се именују два члана из реда академске заједнице из поља образовања/уже области образовања којој припада студијски програм који је предмет вањског вредновања.

(3) У случају вањског вредновања високошколске установе у сврху почетне акредитације, у Комисију рецензената се за сваки студијски програм који је планиран за извођење на тој високошколској установи, именују по један члан из реда академске заједнице из поља образовања/уже области образовања којој припада тај студијски програм.

Члан 7.

- (1) Координатор сачињава приједлог састава Комисије рецензената.
- (2) Изузетно, у поступцима вањског вредновања специфичних студијских програма, Координатор може утврдити прелиминарни приједлог састава Комисије рецензената и упутити га Акредитацијском вијећу које утврђује састав Комисије рецензената, те врсту и обим задатка за сваког рецензента.
- (3) За сваког члана Комисије рецензената, Координатор провјерава постојање сукоба интереса у односу на високошколску установу, односно студијски програм, према Упутству за провјеру постојања сукоба интереса (УП АВОРС 01).
- (4) На основу приједлога Координатора, односно Акредитацијског вијећа, директор Агенције доноси рјешење о именовању Комисије рецензената, у року од 30 дана од дана пријема захтјева за вањским вредновањем у сврху почетне акредитације.

Члан 8.

- (1) На основу рјешења о именовању Комисије рецензената, закључују се уговори о ангажовању рецензената.
- (2) Уговорима се регулишу међусобна права и обавезе у поступку вањског вредновања, а садрже сљедеће елементе: прецизан опис посла који члан Комисије рецензената треба да уради, што укључује и провјеру свих тачака Стандарда за почетну акредитацију на основу документације коју подносилац захтјева доставља, рок, висину накнаде за рад, предмет примопредаје (рецензентски извјештаји и извјештај Комисије рецензената) и друге елементе битне за вањско вредновање.
- (3) Прије закључивања уговора, чланови Комисије рецензената потписују изјаву о непостојању сукоба интереса након чега им се, у електронском облику доставља документација високошколске установе односно студијских програма који су предмет вањског вредновања у сврху почетне акредитације, Стандарди за почетну акредитацију и законски прописи.

Члан 9.

- (1) Задатак Комисије рецензената је да:
 - 1) се упозна са документима који регулишу Стандарде за почетну акредитацију,
 - 2) се упозна са Законом о обезбјеђењу квалитета, правилницима и актима Агенције којима се уређује процес вањског вредновања високошколских установа и студијских програма у сврху почетне акредитације,
 - 3) изврши увид у документацију високошколске установе и по потреби затражи додатну документацију неопходну за оцјену испуњености захтјева Стандарда за почетну акредитацију,
 - 4) изврши вањско вредновање високошколске установе и студијских програма,
 - 5) сачини рецензентски извјештај за сваки студијски програм,
 - 6) обави непосредан увид посјетом високошколској установи и

7) сачини извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијских програма са оцјеном испуњености захтјева Стандарда за почетну акредитацију и закључним стручним мишљењем о исходу поступка вањског вредновања у сврху издавања дозволе за рад.

Члан 10.

- (1) Комисија рецензената одржава први састанак у Агенцији или електронским путем.
- (2) Комисија рецензената на састанку утврђују План рада на обрасцу ОБ-П АВОРС 01.
- (3) У Плану рада Комисија рецензената утврђује организационо-техничке елементе потребне за рад, ток посјете у оквиру вањског вредновања, подјелу задатака унутар Комисије рецензената, распоред рада и термине састанака са: руководством установе, руководиоцима студијских програма који су предмет вањског вредновања, академским и неакадемским особљем.

Члан 11.

- (1) Чланови Комисије рецензената су дужни да у року од 15 дана изврше увид у достављену документацију, у случају непотпуне документације затраже њену допуну и да електронским путем комуницирају међусобно и са координатором Комисије рецензената.
- (2) Члану Комисије рецензената из иностранства који не говори ниједан од службених језика у Републици Српској, обрасци и прописи Агенције и дио документације високошколске установе се достављају на енглеском језику.
- (3) На захтјев члана Комисије рецензената из иностранства, документација високошколске установе се допуњава актима преведеним на енглески језик.

Члан 12.

- (1) Прије посјете високошколској установи, на основу проучене документације и извјештаја о рецензији студијских програма, чланови Комисије рецензената састављају листу питања која ће бити постављена појединим групама током посјете високошколској установи/студијском програму.
- (2) Сваки члан Комисије рецензената врши поређење документације са Стандардима за почетну акредитацију уз помоћ листе провјере на обрасцу ОБ-П АВОРС 02.
- (3) Попуњене листе провјере се сматрају повјерљивим интерним документима које задржава Агенција након завршеног поступка вањског вредновања.

Члан 13.

- (1) Координатор Комисије рецензената, у договору са високошколском установом, утврђује све детаље посјете.
- (2) Високошколска установа је обавезна да обезбиједи пратиоца који је овлаштен за пружање информација за Комисију рецензената.

(3) Пратиоци Комисије рецензената треба да се служе енглеским језиком.

(4) Уколико се у Комисији рецензената налази члан из иностранства који не говори ниједан од службених језика у Републици Српској, високошколска установа је обавезна да обезбиједи преводиоца за енглески језик током трајања посјете, а који није у сукобу интереса у односу на високошколску установу која је предмет почетне акредитације.

Члан 14.

(1) Приликом посјете високошколској установи, чланови Комисије рецензената обављају сљедеће активности:

- 1) разговарају са руководством установе, руководиоцима студијских програма који су предмет вањског вредновања, академским и неакадемским особљем,
- 2) врше обилазак објеката и просторија које ће се користити за извођење студијских програма,
- 3) припремају усмене извјештаје и
- 4) одржавају завршни састанак са представницима високошколске установе.

(2) Чланови Комисије рецензената евидентирају властита запажања у листе провјере које служе као основа за коначан извјештај о вањском вредновању.

Члан 15.

(1) Посјета Комисије рецензената високошколској установи се закључује завршним састанком на којем се презентује усмени извјештај без саопштавања исхода поступка вањског вредновања.

(2) Завршном састанку присуствују представници руководства високошколске установе и служби које руководство одреди.

Члан 16.

(1) Изузетно у ванредним ситуацијама и/или околностима када није дозвољено путовање и/или окупљање већег броја особа на једном мјесту, посјета високошколској установи се може организовати и електронским путем, коришћењем апликације за одржавање виртуелних састанака (у даљем тексту: виртуелна посјета).

(2) Виртуелна посјета се одвија према Плану рада и високошколска установа је дужна да обезбиједи групе саговорника које су предвиђене и у случају посјете високошколској установи у редовним околностима.

(3) У случају виртуелне посјете, високошколска установа је дужна да обезбиједи и виртуелни обилазак високошколске установе, односно видео презентацију физичких ресурса.

Члан 17.

(Извјештај и препорука)

(1) Комисија рецензената сачињава извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијског програма на основу анализираних документације предметне високошколске установе, појединачних извјештаја о рецензији студијских програма и посјете високошколској установи.

(2) Извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијског програма се сачињава на обрасцу за писање извјештаја ОБ-П АВОРС 03.

(3) Извјештај из става 1. овог члана, без оцјена нивоа испуњености Стандарда за почетну акредитацију, доставља се високошколској установи која може уложити приговор Агенцији у погледу нетачно утврђеног чињеничног стања.

(4) Комисија рецензента сачињава коначан извјештај о вањском вредновању у сврху почетне акредитације високошколске установе, односно студијског програма (у даљем тексту: Коначан извјештај).

Члан 18.

У Коначном извјештају Комисија рецензента даје:

- 1) оцјену нивоа испуњености захтјева сваког појединачног стандарда за почетну акредитацију, са образложењем добрих и слабих страна и
- 2) закључно стручно мишљење, на основу нивоа испуњености захтјева свих Стандарда за почетну акредитацију.

Члан 19.

(1) Комисија рецензента оцјењује ниво испуњености Стандарда за почетну акредитацију примјењујући следеће критеријуме:

Ниво испуњености захтјева стандарда	Опис	Критеријум за оцјену нивоа испуњености захтјева
I	Захтјев није испуњен	Нема доказа или постоје непотпуни и/или неодговарајући докази о испуњености захтјева
II	Захтјев дјелимично испуњен	Захтјев дјелимично спроведен
III	Захтјев у потпуности испуњен	Захтјев је планиран и спроведен

(2) У закључном стручном мишљењу Комисија рецензента даје позитивно мишљење о исходу почетне акредитације када су сви Стандарди за почетну акредитацију на нивоу испуњености III, осим стандарда 2, 5 и 7 који могу бити и на нивоу испуњености II.

(3) У свим осталим случајевима Комисија рецензента даје негативно мишљење о исходу почетне акредитације.

(4) Оцјене нивоа испуњености захтјева Стандарда за почетну акредитацију и закључно стручно мишљење Комисије рецензента доносе се, у правилу, консензусом.

(5) Члан Комисије рецензента који се не слаже са донесеним оцјенама нивоа испуњености захтјева стандарда или закључним стручним мишљењем, може дати писмено изузеће са образложењем.

Члан 20.

- (1) Коначан извјештај Агенција доставља на разматрање Акредитацијском вијећу.
- (2) Уколико Акредитацијско вијеће утврди неусаглашености Коначног извјештаја са Стандардима за почетну акредитацију и овим правилником, тражиће од Комисије рецензента додатно изјашњавање.
- (3) Допуњени извјештај из става 2. овог члана Комисија рецензента доставља Агенцији, која га просљеђује Акредитацијском вијећу.
- (4) Акредитацијско вијеће доноси закључак о усклађености поступка вањског вредновања у сврху почетне акредитације са Стандардима за почетну акредитацију и овим Правилником.

Члан 21.

- (1) На основу Коначног извјештаја Комисије рецензента и узимајући у обзир закључак Акредитацијског вијећа, Агенција доноси препоруку о издавању дозволе за рад или препоруку о одбијању захтјева високошколске установе за издавање дозволе за рад високошколској установи/студијским програмима на обрасцу ОБ-П АВОРС 04.
- (2) Коначан извјештај Комисије рецензента и препоруку из става 1. овог члана, Агенција доставља Министарству најкасније у року од три мјесеца од дана пријема захтјева за вањским вредновањем у сврху почетне акредитације.

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања на интернет страници Агенције.

Број: 01/1.5.499/21

Датум: 30.12.2021. године

Директор

Доц. др Биљана Војводић